

KURIER POLSKI

Rok II

Telefony Centrali w Bydgoszczy 33-41 i 33-42 (czynne całą dobę)
Centrala zamiejscowa 90. Rozmównica publiczna 19-07
Sekretariat przyjmuje od 10 do 12

Niedziela, dnia 20 stycznia 1946 r.

Wydawca: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW”
Konto PKO „ZRYW” Nr VI-135. PKO „I.K.P.” Nr VI-140
Konto bieżące: Bank Związku Spółek Zarobkowych w Bydgoszczy

Nr 19

**Związek Radziecki dąży do utrzymania pokoju światowego
Wszelka agresja zduszona będzie w zarodku****Delegat radziecki Gromyko ostrzega przed błędami Ligi Narodów. — Wszystkie narody, wielkie i małe, pragną trwałego pokoju. — Energia atomowa tematem obrad Rady Bezpieczeństwa.**

LONDYN (FA). Delegat Związku Radzieckiego Gromyko określił w swojej mowie pierwszą sesję ONZ jako ważne stadium w dążeniu do utrzymania pokoju światowego. Wszystkie narody, małe i duże, życzą sobie pokoju, i myśl ta jest czynnikiem zespalającym. Rada Bezpieczeństwa, mówił Gromyko, musi stać się organem, przy pomocy którego każda agresja zduszona będzie w zarodku. Następnie delegat radziecki ostrzegł przed nawrotem do błędów, jakie popełniła Liga Narodów, która nie zdała historycznego egzaminu. Związek Radziecki uczyni wszystko, aby przyczynić się do powodzenia prac ONZ.

Następnymi mówcami byli delegaci Jugosławii i Kanady. Delegat Turcji złożył oświadczenie, że Turcja nie wniesie kwestii sporu turecko-radzieckiego na forum ONZ. Delegat perski odbył kilka rozmów z delegatami państw na temat, czy sprawa Persji wytoczona ma zostać na plenum Zgromadzenia ONZ czy też w Radzie Bezpieczeństwa.

Tematem najbliższych obrad Rady Bezpieczeństwa będzie sprawa kontroli nad energią atomową.

Dzisiaj przed zgromadzeniem ONZ przemówi min. spraw zagr. Francji Bidault.

Zainteresowanie publiczności obradami ONZ jest niezwykle duże. Już od godz. 7 rano londyńscy wyczekują w kolejce przed pałacem św. Jakuba, aby dostać się na galerię, na posiedzenie, które rozpoczyna się o godz. 10.30.

LONDYN (dr). Obrady Rady Bezpieczeństwa odbywają się w atmosferze wielkiej powagi i powszechnego zainteresowania, w szczególności zapelnionej sali, w której jeszcze rok temu odbywały się posiedzenia parlamentu angielskiego, debatującego w czasie bombardowań niemieckich. W obradach wzięło udział 11 państw, składających się z przedstawicieli 5 mocarstw, oraz wybranych poprzednio 3 niest. członków: przedstawiciel Polski — Modzelewski, ZSRR — Gromyko, Anglia — Bevin, Ameryki — Stettinius, Chin — dr Wellington Kuai oraz przedstawiciele Australii, Brazylii, Egiptu, Meksyku, Holandii oraz Francji, której przedstawicielem w miejsce nieobecnego Bidault jest Herriot. Przewodnictwo objął min. marynarki Australii, jako pierwszy w kolejności alfabetycznej państwa. Jego też wybrano następnym na stałego przewodniczącego Rady.

Przewodniczący apelował, aby obrady odbyły się w atmosferze zgody i zaufania, aby można było osiągnąć jak najwyższy poziom pracy. Wyraził przekonanie, że wszystkie trudności, jakie Rada napotka, będą pokonane, jeśli wszystkim przyświecać będzie dobra wola i wzajemne zaufanie.

Wicemin. spr. zagr. Modzelewski złożył sprawozdanie z prac komisji przygotowawczej, której jest przewodniczącym. Stwierdził, że komisja ta przez cały czas swej pracy zdawała sobie sprawę z doniosłości ONZ i Rady Bezpieczeństwa, której zadaniem jest stać na straży pokoju i bezpieczeństwa świata.

Polska jest krajem, który najdłużej walczył i najwięcej ucierpiał dlatego z tym większym wysiłkiem dą-

żyć będzie do upowszechnienia pokoju.

Były angielski sekr. stanu Stettinius, oświadczył, że fakt, iż Rada Bezpieczeństwa przystępuje do wykonania swych funkcji, dowodzi, jak realne stały się nadzieje tych wszystkich, którzy w przeciągu 2 lat pra-

cowali nad organizacją Narodów Zjednoczonych. Rada Bezpieczeństwa jest nowym punktem zwrotnym w historii pokoju i bezpieczeństwa. Wiele trudności piętrzy się przed nami. Nie możemy sobie jednak pozwolić na to, aby nasze działania nie dały wyniku i byśmy zawiedli pokład-

ne w nas nadzieje wszystkich naro-

dów. Następnie przemawiali ambasador Chin w Londynie, dr Wellington Ku, oraz min. Bevin, który wyraził swą radość, iż przewodniczącym jest przedstawiciel tego dominium, które pierwsze było narażone na atak ze strony japońskiej.

Przedstawiciel ZSRR Gromyko wyraził przekonanie, że Rada spełni z powodzeniem ciężką na niej historyczną zadanie.

W tym samym duchu przemawiał delegat Francji, Herriot, po czym zabrali głos przedstawiciele Brazylii, Holandii, Egiptu i Meksyku.

Ambasador francuski w Londynie został mianowany członkiem delegacji francuskiej na generalnym zgromadzeniu NZ w miejsce b. min. spr. zagr. Delboe, który odmówił przyjęcia tego stanowiska ze względu na różnice zdań, istniejące między nim a gen. de Gaulle, w dziedzinie polityki zagranicznej Francji.

Feliks Nowowiejski nie żyje

POZNAŃ (sm). Wczoraj zmarł w Poznaniu w wieku lat 68, najznakomitszy kompozytor polski ostatniej doby — Feliks Nowowiejski, twórca „Roty”. Wysiedlony z Poznania osiadł w Krakowie, gdzie w dalszym ciągu oddał się pracy twórczej. Po swoim powrocie do Poznania zmarł kończąc rozpoczęte w Krakowie dzieła. Zmarł zupełnie niespodziewanie w czasie

snu. Był on twórcą szeregu arcydzieł. Pisał symfonie, opery, pieśni, ale specjalnie zaznaczył się w muzyce kościelnej. Pogrzebem mistrza Nowowiejskiego zajmie się specjalny komitet, który powołał do życia wojewoda poznański dr Widy-Wirski. Posiedzenie komitetu odbędzie się w sobotę o godz. 12 w Białej sali Urzędu Wojewódzkiego.

Skon prof. Leona Marchlewskiego

KRAKÓW (dr). Zmarł w Krakowie były rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, uczony światowej sławy, śp. dr prof. Leon Marchlewski.

Dr Leon Paweł Marchlewski ur. się w 1869 r., studia chemiczne ukończył w Zurychu. Wydał następujące

dzieła naukowe: „Chemia organiczna“ (II wyd. 1924), „Metody badania chemii biologicznej“ (II wyd. 1924), „Teorie i metody badania chemii organicznej“ oraz dzieło, wydane w r. 1912 w języku niemieckim: „Chemia chlorofilów“.

Nielegalna emigracja do Palestyny

JEROZOLIMA (FA). Do wybrzeży Palestyny przybył nowy statek, wiozący emigrantów żydowskich z Europy. Ponieważ pasażerowie statku przybyli do Palestyny drogą nielegalną, władze angielskie zmusiły statek do wypłynięcia do portu w Hajfie, gdzie na pokładzie zatrzymano ogółem 1.000 osób.

Polacy w służbie amerykańskiej

NORYMBERGA (PAP-dr). W amerykańskiej strefie okupacyjnej Niemiec zatrudnionych jest 30.000 Polaków. W samej głównej kwaterze amerykańskiej ilość zatrudnionych Polaków wynosi 1400, Polek 200. Osoby te mają prawo w każdej chwili zerwać kontrakt, by powrócić do kraju.

Wybory w Czechosłowacji 26 maja

PRAGA (dr). Cztery partie, wchodzące w skład czechosłowackiego zgromadzenia narodowego oświadczyły, że wybory w Czechosłowacji odbędą się w dniu 26 maja.

Pieciki dla... Niemców!

BERLIN (ZAP). Angielskie władze okupacyjne zleciły pewnej firmie w Gelsenkirchen natychmiastowe wykonanie 75.000 piecyków dla totalnie wybombowanych i uciekinierów wschodnich. Piecyce te rozprowadzone zostaną bezpłatnie w strefie brytyjskiej.

Wymiana uciekinierów

BERLIN (ZAP). Bawarskie władze zakomunikowały, że w okresie zimowym uciekinierzy ze strefy radzieckiej nie będą z powrotem do tej strefy odsyłani. Natomiast ze strefy radzieckiej nadal odsyłać się będzie uciekinierów z innych sfer w myśl dotychczasowych zarządzeń. (s)

W następnym numerze rewelacyjne zdjęcie rysunku przedstawiającego ORP „Błyskawica”, zatapiającego niemiecką łódź podwodną. Rysunek wykonany został podczas walki na pokładzie „Błyskawicy” (z mies. „Illustrated London News”).

Komunikacja lotnicza Ameryka — Polska

LONDYN (PAP). Wiceprzewodniczący Amerykańskich Zamorskich Linii Lotniczych oświadczył na konferencji prasowej w Hadze, że z koń-

cem lutego będzie podjęta bezpośrednia komunikacja lotnicza między Nowym Jorkiem a Warszawą.

Wysiedlanie Niemców z Czechosłowacji

PRAGA (dr). Rząd czechosłowacki podał do wiadomości, że w Czechosłowacji dnia 12 stycznia rozpoczęło się wysiedlanie Niemców do amerykańskiej strefy okupacyjnej.

Przewóz wysiedlonych Niemców odbywa się w opalonych wagonach, a transporty obejmować będą początkowo po 5.000 osób, następnie po 12.000 osób dziennie.

Powrót Habsburgów do Austrii

LONDYN (dr). Austriacki min. spr. wewn. podał do wiadomości, że 3 członków domu Habsburgów, mianowicie Karl, Rudolf i Ludwig, przekroczyło w dniu 15 stycznia granicę austriacką, zatrzymując się w Innsbrucku.

Fakt ten austriacki min. spr. zagr. wiąże z broszurami monarchistycznymi, jakie się przed niedawnym czasem ukazały w Austrii i oznajmił, że autorzy broszur zostali aresztowani, a broszury skonfiskowane.

Zbrodnie niemieckie bez końca

NORYMBERGA (FA). Szef delegacji francuskiej Francois de Menthon po przemówieniu wstępnym przystąpił do odczytania oskarżenia, w którym przede wszystkim podkreślił winę oskar. Sauckla za masowe deportacje ludności cywilnej z krajów Europy zachodniej. Z Francji Niemcy deportowali ogółem 5 mil. ludzi. Z wysłanych do niemieckich obozów koncentracyjnych 250.000 osób do kraju powróciło zaledwie 35.000. Z Luksemburgii Niemcy deportowali 6.000 ludzi, z Danii 5.200, z Norwegii ponad 5.000, z Belgii 32.000 i z Holandii ponad milion mieszkańców. Szef delegacji francuskiej de Menthon jest pierwszym oskarżycielem, który dla wszystkich bez wyjątku oskarżonych domaga się kary śmierci.

Gea. Jodi

„Tym razem mieliśmy pecha”

Jeszcze przed rokiem butni i pełni rasowej dumy germańskiej, dumy „Herrenvolku” rozbijali się w Poznaniu i w komunikatach wojskowych pełni byli optymizmu, dziś znajdują się w położeniu niegodnym zazdrości. Nie znaczy to jednak abyśmy już mieli o sprawie niemieckiej zapomnieć, przeciwnie, trzeba prawie codziennie przypominać, aby nasza czujność nie została osłabiona. Musimy budzić czujność naszego narodu z tej prostej przyczyny, że mamy już tysiącletnie doświadczenie historyczne w stosunkach z Niemcami i znamy ich dobrze. Wiemy, że ile razy zostali pokonani to zawsze po pewnym okresie czasu, zdolawszy usnąć naszą czujność dawali nam najcięższe ciosy — zagrabiając nasze ziemie na zachodzie i północy. My wygraliśmy wojnę a oni pokój. Tak było po pokoju budzińskiego, tak było po Psem Polu, po Głogowie, po Płowcach, po Grunwaldzie i po pokoju toruńskim. Potrafili oni udawać tak niewinnych baranków, taką przywdziewali maskę pokory, tak czolobitnie składali hołdy królom polskim a równocześnie pod tą maską potrafili prowadzić w świecie politykę przeciwpolską a we własnym kraju przygotowywać się do nowego napadu. Czy działalność Niemców po pierwszej wojnie światowej nie jest tego jaskrawym dowodem? Czy pakt nieagresji Hitlera z Pilsudskim nie był typowym przykładem usypiania naszej czujności? Przecież w dogodnej chwili pakt stał się dla Niemców zwyczajnym świstkiem papieru i w rezultacie przyszedł wrzesień 1939 r.

Czy po obecnej wojnie Niemcy nie dają dowodów swej obłudy, czy nie udają niewinnych baranków? I czy pod tą maską nie uprawiają kreciej roboty? Bez względu na to.

Pomijając historyczne przykłady obłudnej gry Niemców wystarczy wskazać na setki faktów po przegranej wojnie obecnej. Szerokie masy narodu niemieckiego, będące w stu procentach zwolennikami hitlerizmu natychmiast po akcie kapitulacji przestawiły się na inny bieg. Rozmowy przeprowadzone wśród robotników i rolników w Saksonii utwierdziły mnie w przekonaniu, że dokonano tego przedstawienia na jakiś tajny rozkaz. Ci bowiem, którzy najwierniej służyli Hitlerowi i jego opracom, którzy najwyżej podnosili rękę i najgłośniej krzykali „Sieg heil”, ci którzy zapytani przez Goeringa czy wolą masło czy armaty, chórem krzykali, że wolą armaty, ci właśnie po kapitulacji najbardziej i najgłośniej psoczyli na dotychczas ubóstwianego wodza i jego system. Obecne podtrzymywanie legendy i sugerowanie światu, że Hitler żyje, ma też swój cel: usiłuje się w ten sposób podtrzymać ducha imperializmu, który był w Niemczech podstawą wychowania od wielu pokoleń wstecz.

Duch imperializmu i odwetu nie zniknął w Niemczech obecnych. Dowodem tego list będący w posiadaniu piszącego te słowa, list pisany przez jakiegoś berlińczyka Franza do znajomego w Polsce. Ubolewa w nim berlińczyk na dzisiejszą biedę skutkiem przegranej wojny i kończy pierwszą część li-

sta wiele mówiącym twierdzeniem że „tym razem mieliśmy pecha” („Dieses mal haben wir Pech gehabt“). W tym zdaniu widać najlepiej myśl ukrytą — tym razem — a więc myśli się już o następnym razie, o odwecie i może wtedy nie będzie tego pecha, i może wtedy wojnę się wygra...

Młodzież niemiecka była wychowywana w duchu militarystyki, zaborczości i raubritterstwa. Pęta od najmłodszych lat życia paradował w mundurze z nożem za pasem, brał udział w manifestacjach publicznych i ćwiczeniach wojskowych (pełno ich było po polach i lasach) a w kierunku przechodzących jeńców wygrażał pięściami i rzucił kamieniami. Wychowanie typowo rozbójnicze. Z chwilą zbliżenia się armii sprzymierzonych znikły mundury i sztylety, nastąpiła metarfoza i ci sami młodzieńcy chodzili z minami świętych i uduchowiezonych aniołków. Maska obłudy, typowa dla całego narodu niemieckiego, pod którą kryje się myśl o odwecie, o czym świadczy wspomniany wyżej list, o czym świadczą fakty wykrywania przez władze sprzymierzonych tajnych organizacji młodzieżowych i Wilkołaków, fakty wpisywania się całych oddziałów Hitler-Jugend na listy związków komunistycznych, fakty wykrywania tajnych drukarni i ulotek rozrzuconych po kraju, fakty istnienia zreszeń re-gijnych z portretami Hitlera na honorowych miejscach i wiele, wiele innych faktów. To wszystko już teraz, rok po zakończeniu wojny. A co będzie za lat kilka czy kilkanaście? „Tym razem mieliśmy pecha” pisze berliński Niemiec i to zdanie jest odzwierciedleniem nastrojów panujących wśród najszerzych warstw niemieckiego narodu. Czy wobec takich nastrojów, załatwił sprawę skazanie na takie czy inne kary kilkudziesięciu czy kilkuset tzw. zbrodniarzy wojennych? Nie, i po stokroć nie! Konsekwencje tej zbrodni dwudziestego wieku, jaką była niedawno zakończona wojna, powinien ponieść cały naród niemiecki a nie tylko jednostki.

Nad narodem zbrodniarzy zapowiada się tylko kontrola a my wiemy jak taką kontrolę można obejść, jak można jej uniknąć. Niemcy zaś są szczególnie do tego zdolni. Duch militarystyki, imperializmu i zaborczości tudzież odwetu pali się w duszach niemieckich ukrytym ogniem. Dlatego też my Polacy jako przednia straż słowiańszczyzny winniśmy stale i konsekwentnie budzić czujność narodów świata a szczególnie narodów słowiańskich, aby obłędny krzyżak-prusak nie powstał i nie zapalił świata na nowo.

K. JAŻWIECKI

Trzy nowe wyroki śmierci

PRAGA (PAP-ms). Alianckie władze wojskowe skazały na śmierć dwóch oficerów niemieckich i jednego podoficera za znęcanie się nad jeńcami amerykańskimi i angielskimi.

[Szkolnictwo w Niemczech

BERLIN (ZAP). W strefie brytyjskiej czynnych jest 5 uniwersytetów i 9.000 szkół powszechnych i średnich. Ze służby szkolnej zwolniono 11.000 nauczycieli, którzy byli czynnymi hitlerowcami. (s)

Walka z nadużyciami

KATOWICE (a). Walka z nadużyciami staje się coraz bardziej aktualnym hasłem dnia.

I tak „Trybuna Robotnicza” zamieszcza wiadomość pt. „Miłe złego początki”. Naczelnik komunikacji samochodowej DOKP Katowice inż. Urman oraz jego nieoficjalny zastępca Leśniak, korzystając ze swych stanowisk, przewozili samochodami państwowymi węgiel do Warszawy. Węgiel ten pochodził z kopalni bądź też z zapasów, przeznaczonych na ogrzewanie kancelarii służbowych i sprzedawany był po wysokich cenach w Warszawie. Oczywiście „korzystało” z benzyny służbowej. Inż. Urman przewoził „swymi” samochodami osoby prywatne, otrzymując za jedną turę około 7.000 zł. Przydział

Prez. Bierut w rocznicę oswobodzenia Warszawy

Uroczyste posiedzenie Krajowej Rady Narodowej

WARSZAWA (ar). Na uroczystym posiedzeniu KRN, które odbyło się w związku z rocznicą oswobodzenia Warszawy, prez. miasta Tołwiński zdał sprawozdanie z pracy odbudowie Warszawy, dokonanych w ciągu roku.

Rada uchwaliła następnie przeprowadzić zmianę nazw następujących ulic: Alei Szucha na Al. 1 Armii Wojska Polskiego i Nowowiejskiej na Al. Wyzwolenia.

Na zakończenie posiedzenia piękne

przemówienie, poświęcone Warszawie, wygłosił prezydent B. Bierut:

„Rocznica wyzwolenia Warszawy jest i pozostanie na zawsze najgłębszej i najbardziej wzruszającym wspomnieniem w życiu i uczuciach naszego narodu. Nie ma w Polsce i nie ma na całym świecie drugiego takiego miasta, któreby w równym stopniu symbolizowało i odzwierciedlało nie tylko losy i dzieje, nie tylko tragedie i wzloty, ale i duchową jaźń, psychikę społeczną swego narodu, je-

go wartość, siłę i charakter uczuć zbiorowych, jego osobliwą, niepoznawalną, złożoną, ale wielką moc wewnętrzną, z której rodzi się bohaterstwo, niezłomność, niepospolitość i trwałość wieczysta narodu. Warszawa jest takim miastem, jedynym i osobliwym, jak jedynym i nieporównanym jest Naród Polski. Dlatego też Warszawa kocha, czci i wielbi cały naród bezgranicznie.

Tym trzeba tłumaczyć niepojęty objaw, że gdy dzisiejsza, zrujnowana, zamieniona w ruinę i zgłiszca Warszawa oglądana jest przez cudzoziemców, to uczuciem, jakie ich opanowuje, jest smutek i przygnębienie, a my Polacy dumni jesteśmy z tej Warszawy, my patrzymy na nią z radością. Gdy rok temu pierwsi wróciliśmy w jej zgłiszca i ruiny, lzy radości były w naszych oczach. Jak żołnierz, któ-

ry wypełnił dobrze swoje zadanie i mimo ran, mimo upływu krwi czuje radość, bowiem dobrze spełnił obowiązki, tak i my możemy dziś stwierdzić wobec stolicy naszej, Warszawy, żeśmy ze wszystkich swych sił uczynili wszystko, na co nas było stać, aby bronić honoru i jedności swego narodu. Staraliśmy się uczynić wszystko, aby nie poddać się przemocy wroga, aby przyczynić się do wyzwolenia Polski.

Dlatego też w pierwszą rocznicę wyzwolenia Warszawy chcemy zaapelować do Was wszystkich rodaków, abyśmy resztę swego życia poświęcili na jeszcze jeden najszlachetniejszy obowiązek jaki stoi przed nami, obowiązek wobec naszego społeczeństwa, abyśmy czynili wszystko, by jak najprędzej przywrócić naszej Warszawie jej dawną wspaniałość i wielkość. Aby każdy z nas, przekazując przyszłym pokoleniom wynik swego życia, mógł powiedzieć: uczyniłem wszystko, aby odbudować Warszawę...”

„Wyrzekamy się Hitlera”!

BERLIN (ZAP). Wychodzące w Berlinie pismo „Tagesspiegel” informuje, że pod koniec pierwszego stadium procesu, spośród 21 głównych oskarżonych, 10 złożyło deklarację, iż wyrzekają się ideologii narodowego socjalizmu i światopoglądu, reprezentowanego przez Hitlera. Wśród 10 „nawróconych” znajdują się tak mocne opory hitlerowskiego reżimu, jak: Keitel, Papen i Hans Frank..., dalej Doenitz, Neurath, Funk, Speer, Fritsche, Schirach

i Schacht. Oskarżeni Räder, Rosenberg i Seyss-Inquart wahają się jeszcze, lecz psychiatry, którzy stała mają pod obserwacją oskarżonych spodziewają się, że Räder i Rosenberg wkrótce również złożą oświadczenie, że wyrzekają się hitleryzmu.

10 oskarżonych, jako powód podają, że dotychczasowy przebieg procesu dokonał w ich zapamiętaniach przełomu i zdecydował o ich zdaniu, iż narodowy socjalizm w założeniu swym był małowartościowy.

Austria szczeni hitlerowców

WIEN (dr). Austriacki minister sprawiedliwości odpiara zarzut, stawiany mu przez okupacyjne władze angielskie w związku ze zbyt wolnym tempem działalności trybunałów ludowych i tepieniem elementów hitlerowskich.

Minister oświadczył, że żaden przestępca wojenny, ukrywający się w Austrii, nie ujdzie kary i zostanie wydany państwu, w którym zbrodni lokonywał.

Na zarzut zbyt wolnego działania trybunałów ludowych minister odpowiedział, że sposobem działania sądów ludowych Austria może być przykładem cywilizowanego świata (!?) Przytaczają więc te same powody, które wyluszczali Anglicy, kiedy im zarzucano zbyt wolne tempo rozprawy przeciwko oprawcom z Belsen w Lüneburgu.

Papież do duchowieństwa niemieckiego

LONDYN (dr). Radio watykańskie ogłosiło breve papieskie do duchowieństwa niemieckiego, w którym Papież m. in. zaznacza, że w walce Kościoła przeciwko narodowemu socjalizmowi, lepszą część Niemiec stanęła po stronie Kościoła i dlatego trzeba starannie unikać tego, by nie sądzić niewinnych Niemców razem z winnymi.

Wiadomość powyższą podało radio londyńskie w audycji BBC w języku niemieckim, cytując pod tym przemówienie francuskiego oskarżyciela w procesie norymberskim, de Ment-

hon, który pierwszy z oskarżycieli podniósł fakt, że za zbrodnie niemieckie winien odpowiadać cały naród niemiecki. W Niemczech — zdaniem francuskiego oskarżyciela — nastąpił upadek moralny już w 19-tym wieku, spotęgowany po pierwszej wojnie światowej 1914—1918. Hitler popełnił tylko tę zbrodnię, że wyzwołał drzemające w zakamarkach duszy niemieckiej instynkty barbarzyńskie i przez mit rasowy spotęgował go do białości, doprowadzając Niemcy do barbarzyństwa starych Germanów.

Ruchome ulice w ZSRR

MOSKWA (PAP-dr). Centralne biuro wynalazków w Moskwie podało ciekawe dane o wynalazku ruchomych ulic. Opracowuje się projekt poziomych transportowych, które zastąpią chodniki. Pierwsze próby dokonane zostaną w Kijowie.

Kraków w pierwszą rocznicę oswobodzenia

KRAKÓW (PAP-lr). Kraków obchodził uroczystości pierwszą rocznicę wyzwolenia. Na specjalnie zwołanym posiedzeniu Miejskiej Rady Narodowej postanowiono przemianować ul. Wybickiego na ul. 18 stycznia. Następnie wysłano depesze dziękczynne do prez. Bieruta, premiera Osóbki-Morawskiego, marszałka Żymierskiego, oraz marszałków radzieckich Rokossowskiego i Koniewa.

Majątek niemiecki w Ameryce

WASZYNGTON (PAP-dr). W Waszyngtonie odbyła się konferencja w sprawie majątku niemieckiego, znajdującego się na półkuli zachodniej w wysokości 500 milionów dolarów. Majątek ten prawdopodobnie rozdzielony będzie pomiędzy republiki amerykańskie tytułem odszkodowań wojennych.

Świat w kilku wiernach

Stany Zjednoczone zwróciły się do 8 państw, otrzymujących pomoc z UNRRY, o ułatwienie prac delegacjom prasowym. Odpowiednie pismo otrzymały: Albania, Chiny, Czechosłowacja, Grecja, Jugosławia, Polska, Włochy i Związek Radziecki.

W związku z zaburzeniami strajkowymi, u wejścia do giełdy nowojorskiej wybuchła bomba.

Prezydent Truman w dalszym ciągu usilnie zabiega o zahamowanie fali strajków.

Ilość robotników angielskich powiększyła się od chwili ukończenia wojny o 1 milion 300 tys. osób.

Angielski samolot pobił dotychczasowy rekord szybkości o 7 godzin i 4 minuty w locie z Anglii do Capetownu przebywając tę przestrzeń w ciągu 32 godzin 29 minut. Poprzedni rekord wynosił 39 godzin 25 minut.

53 jeńców niemieckich zbiegło z obozów w Austrii. W związku z tym aresztowano 7 osób, które udzieliły ukieinierom schronienia. W ciągu 24 godzin przychwycono wszystkich zbiegłych jeńców.

Władze węgierskie domagają się od sojuszników wydania im b. komendanta Budapesztu Winkelmana, jako przestępcy wojennego.

Nowy ambasador angielski w USA

LONDYN (dr). Ambasador angielski w Stanach Zjednoczonych lord Halifax, ustąpił. Miejsce jego zajmie dotychczasowy ambasador angielski,

w Moskwie, Kerr. W kołach dyplomatycznych twierdzą, że następcą Kerr'a w Moskwie będzie prawdopodobnie ambasador angielski w Turcji.

Publiczne powieszenie zbrodniarzy

MOSKWA (FA). W Nikołajewie zakończył się proces przeciw niemieckim przestępcom wojennym, przy czym 7 głównych winowajców, w tym b. komendanta miasta Nikołajewa, Hermanna Winklera, skazano na karę śmierci. Wyrok wykonano przez

powieszenie w obecności 65.000 widzów. Drugi proces przeciw przestępcom wojennym rozpoczął się w Kijowie, gdzie na ławie oskarżonych znalazł się m. in. znany przywódca hitlerowski gen. Tschammer v. Osten

Echa zamachu na Hitlera

BERLIN (FA). W Berlin-Tegel aresztowano 44-letnią Niemkę Helenę Schwärzel, która swego czasu wydała w ręce hitlerowców ukrywającego się wspólnika spisku antyhitlerowskiego z lipca 1944 — burmistrza Lipska dr Goerdelera. Dr Goerdeler, za którym hitlerowcy rozpisali listy gończe, na skutek denuncjacji Heleny Schwärzel

został ujęty i stracony 8 sierpnia 1944 razem z innymi spiskowcami. Do ujęcia denuncjantki przyczynił się jeden z osobistych przyjaciół dr Goerdelera, który 8 lat przesiedział w obozie w Buchenwalde. Helena Schwärzel otrzymała za wydanie dr Goerdelera 800 tysięcy RM.

Zagłębie Ruhry nie będzie kuźnią zbrojeń

Min. Bidault o francuskiej polityce zagranicznej

PARYŻ (dr). W debacie nad francuską polityką zagraniczną przed Zgromadzeniem Narodowym, zabral głos min. Bidault, który wyraził przekonanie, że Sojusznicy poprą stanowisko Francji odnośnie zachodnich granic Niemiec. Strategiczne poprawki granic powinny nastąpić, gdyż obecny ich stan był powodem do czterokrotnych wojen. Francja kieruje się pod tym względem jedynie pobudkami bezpieczeństwa. Zagłębie Saary powróci do Francji, zaś z bogactw naturalnych Nadrenii i Zagłębia Ruhry korzystają winni wszystkie narody. Nie jest intencją żadnego z państw sprzymierzonych uczynić z Zagłębia Ruhry kuźnię zbrojeń. Niemcom nie powinno się powodzić lepiej, niż najbardziej dotkniętemu okupacją i wyniszczonemu przez Niemców państwu.

Bidault przedstawił następnie odpowiedź 3 Mocarstw w sprawie zadania Francji wyjawienia szczegółów postanowień konferencji moskiewskiej. Odpowiedź ta zawiera

następujące punkty: Francja na równi z 3 Mocarstwami będzie brała udział w obradach nad traktatem pokojowym z Niemcami; po opracowaniu tego przedmiotu 4 Mocarstwa wezmą pod rozwagę zalecenia pełnej konferencji, w której weźmie udział 21 państw; pozostałe państwa będą miały również prawo wysuwania swych postulatów.

Debata nad polityką zagraniczną trwała 3 dni i zakończona została wyrażeniem votum zaufania dla rządu, który okazał się zdolnym do przywrócenia Francji jej należytego stanowiska w świecie.

Dalej postawiono wniosek, by Francja zerwała stosunki z rządem gen. Franco i nawiązała łączność z przedstawicielami republikańskiego rządu hiszpańskiego na emigracji. Wniosek ten poddano głosowaniu przez podniesienie rąk.

Wniosek przeszedł jednogłośnie, mimo protestu min. spraw zagr. Bidault'a, który zaznaczył, że w tej sprawie Francja nie powinna sama podejmować decyzji.

UNRRA dla Czechosłowacji

PRAGA (dr). Naczelnny dyrektor UNRRA Herbert Lehmann zwrócił się do rządu czechosłowackiego z zapewnieniem, że na skutek usprawnienia transportu UNRRA jest obecnie w stanie dostarczyć Czechosłowacji więcej żywności niż dotychczas i tym samym dopomóc jej przetrwać ciężkie miesiące zimowe.

Policja berlińska otrzymała broń

BERLIN (ZAP). Policja berlińska otrzymała w poniedziałek broń, którą wydano jej z zapasów wojskowych. Każdy policjant niemiecki może używać broni pod osobistą odpowiedzialnością. Wolno policjantowi strzelać we własnej obronie, w obronie innych, gdy mu przeszkadzają w aresztowaniu, gdy aresztant usiłuje zbiec itp.

Rozwody w Niemczech

BERLIN (ZAP). W okręgach sądowych Hanover i Hamm nastąpiło duże nasilenie procesów rozwodowych. Rozwodzą się młodzi, którzy pobrali się w okresie wojny.

W Hanowerze odbyły się w październiku 463, w listopadzie 604 rozprawy rozwodowe.

Wyżej zacytowane dwa okręgi sądowe nie są wyjątkami, bowiem takie same nasilenie procesów rozwodowych wykazują również okręgi z przewagą ludności wiejskiej.

Niesłychane!

BERLIN (ZAP). Komenda wojsk kanadyjskich zakomunikowała w poniedziałek o ułaskawieniu gen. SS Kurta Meyera, który skazany został na karę śmierci za zamordowanie 18 kanadyjskich jeńców wojennych. Karę śmierci zamieniono Mayerowi na dożywotnie więzienie, które musi odbyć w Kanadzie. Mayer, który liczy 35 lat, był dowódcą 12-ej SS-brygady pancerniej „Hitlerjugend”.

Kalendarzyk

Sobota: 19 stycznia
Katolicki: Kanuta, Henryka
Słowiański: Racimierza
Historyczny: 1831 r. Michał Radziwiłł naczelny wodzem powstania.

BYDGOSZCZ

KTO POSIADA ZDJĘCIA Z DNI WYZWOLENIA BYDGOSZCZY?

Zakupmy zdjęcia przedstawiające momenty z dni wyzwolenia Bydgoszczy (walki, ucieczka Niemców, pożary itp.). Zgłoszenia Jagiellońska 17 — sekretariat Redakcji IKP.

MKOS w Bydgoszczy prosi kupców aby wpłacając 1/2% od obrotu na rzecz MKOS-u podawali wyraźnie nazwę firmy lub nazwisko. Adres MKOS-u: Bydgoszcz, ul. 3 Maja 16.

LUKASZ LUKASZEWICZ
W TEATRZE POLSKIM

Lukasz Łukasiewicz, artysta Teatru Wileńskiego, uczeń mistrza Zelwerowicza, jak całe aktorstwo polskie, znalazł się w okresie okupacji w obliczu dwóch możliwości: grać w teatrach Generalnego Gubernatorstwa, co równoznaczne było niemal ze współpracą z Niemcami, albo porzucić chwilowo scenę. Koncepcję pierwszą Łukasiewicz odrzucił. Pracując zarobkowo jako kelner, nie porzucił jednak myśli o pracy artystycznej.

Po pierwszym występie Łukasiewicza w Wilnie, następują występy w Łodzi, Katowicach, Sosnowcu, Chorzowie, Lublinie, Częstochowie, Krakowie, Zakopanem — wywołując zachwyt zarówno prasy jak i publiczności.

Obecnie Łukasz Łukasiewicz baw w Bydgoszczy. W poniedziałek 4 lutego 46 o godz. 18.30 w sali Teatru Polskiego odbędzie się jego recital słowa, humoru i piosenki. W bogatym programie znajdują się m. in.: „Powrót pancerza” i „Farys” Mickiewicza — „Telefon do nieba” Tyszkiewicza — „Opowieść o tańczącym dzwonie i zbuntowanej armacie” Maliszewskiego, „Alarm” i „Przekleństwo” — Słonimskiego, „Trwoga przed śmiercią” — Wittlina, satyry Rodocja oraz piosenki.

Jęczmień dla browarów

BYDGOSZCZ. Browary pomorskie otrzymały przydział 8.000 ton jęczmienia. Przydziałem tym usunięta została groźba wstrzymania produkcji browarów z braku surowca. (a)

Co? gdzie? kiedy?

TEATR POLSKI

Sobota: Klub kawalerów. Niedziela, g. 16: Klub kawalerów; g. 18.30: Klub kawalerów.

TEATRY ŚWIETLNE

Pomorzanin i Orzeł: Sportowiec mimo woli. Polonia: Król Broadway'u. Wolność: Dwaj rywale. Bałtyk: Ta, co broni ojczyzny.

NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY

Komenda Miasta M. O. 23-47
Pogotowie Ratunkowe 10-00
Straż Pożarna 11-11

DY. URY APTEK

Pod Łabędziem, Al. 1 Maja 5; Pod Lwem, Grunwaldzka 37.

Wieczory teatralne

Sprawa Moniki

Sztuka w 3 aktach Marii Morozowicz-Szczepkowskiej

Równouprawnienie, emancypacja kobiety jest w krajach cywilizowanych już dawno faktem. Kobieta jest wolna od prawnej przewagi mężczyzny, ma — przynajmniej teoretycznie — te same szanse życiowe w walce o byt, co „pan” stworzenia. Idealy emancypantek zostały wszędzie zrealizowane 100-procentowo. Co jednak? Kobieta wolna od tyranii mężczyzny jęczy nadal w okowach przemożnego instynktu, obojętnie, czy będzie robotnicą, lekarzką lub nawet architektką. Kobieta wyzwolona od mężczyzny, lecz którą ją zdola wyzwoleć od niej samej? Mulier tota in sexu — kobieta mieści się cała w pięci. Prawdę tę demonstruje z wielkim nakładem dialektyki sztuka Morozowicz-Szczepkowskiej.

Od miążdzącej kłóski życiowej od katastrofy w razie powikłań erotycznych ustrzeże się kobieta tylko wtedy, jeśli przezwyciężając instynkt

Inż. Kwiatkowski o przyszłości Bydgoszczy

List delegata Rządu dla spraw Wybrzeża do prez. miasta inż. J. Twardzickiego

Bydgoszcz szybkimi krokami zmierzając ku swemu wielkiemu jubileuszowi: 600-lecia nadania miastu praw miejskich. Komitet Obchodu 600-lecia m. Bydgoszczy pracuje z rozmachem, przygotowując z wszelką stroną program uroczystości jubileuszowych. Protektorat zgodził się objąć Prezydent Bierut, do Komitetu Honorowego weszli ministrowie rządu polskiego. Delegat rządu dla spraw Wybrzeża inż. Eugeniusz Kwiatkowski przesłał na ręce prezydenta miasta Twardzickiego list, wyrażający stanowisko Rządu Polskiego w sprawie Bydgoszczy. List ten brzmi:

„Potwierdzając odbiór Waszego pisma z dnia 27 ub. m. pośpieszam podziękować za zaszczytne zaproszenie do uczestnictwa w Komitecie Honorowym 600-lecia m. Bydgoszczy. Czynie to tym chętniej, że w planach daleko-falowych Rządu Jedności Narodowej, mających na celu przebudowę struktury gospodarczej nowego Państwa Polskiego, już dziś zarysowuje się wyraźnie zupełnie pierwszorzędna rola Bydgoszczy w przyszłości. Gdyby plany te zostały w ciągu życia jednego pokolenia zrealizowane tj. gdyby powstał nowy i sławny kanał Śląsk—Bydgoszcz, wokół którego byłby rozbudowany nowy Centralny Okręg Przemysłowy, gdyby następnie, jak się projektuje stworzona została nowa droga wodna Śląsk—Dunaj oraz rozbudowane zostały drogi wodne śródlądowe w kierunku wschód-zachód, to miasto Bydgoszcz stałoby się ośrodkiem o znaczeniu nie tylko polskim, ale i europejskim. Że zaś projekty te wynikają z potrzeb gospodarczych narodu polskiego, przeto nie wątpię, że po przełamaniu spiętrzonych chwilowo trudności — będą one zrealizowane. Tej realizacji życzę serdecznie Miastu, które u samego wstępu do najbardziej barbarzyńskiej wojny, podjętej przez agresję hitlerowską złożyło w imię swej polskości taką hekatombę ofiar i cierpień.”

List powyższy odczytał prezydent Twardzicki na wczorajszej konferencji komisji wydawniczo-propagandowej komitetu, w której sprawy komisji zreferował jej przewodniczący Alfred Kowalkowski. Sprawozdanie ze swoich osiągnięć w Warszawie złożył wiceprzewodniczący komitetu ogólnego dr Stefan Haupe, który w stolicy spotkał się z wielką życzliwością najwyższych sfer rządowych dla naszego miasta.

Dwa i pół miliona widzów odwiedziło kina pomorskie

BYDGOSZCZ. Okręgowy Zarząd Kin w Bydgoszczy objął w 1945 zasięgiem swej działalności całe Pomorze. Nie ma miasteczka pomorskiego, w którym by nie odbywały się przynajmniej okresowo przedstawienia kinowe. Do końca 1945 wyświetlono na ekranach kin pomorskich ponad 100 filmów, z których największą frekwencją cieszył się „Wielki Walc”.

Remont kin pomorskich, z których część była poważnie zniszczona wyniósł sumę 587.000 zł. Od stycznia do 1 grudnia 1945 z kin na Pomorzu korzystało ogółem 2.534.947 osób. Staraniem Okręgowego Zarządu Kin uzyskały kinoteatry pomorskie szereg najnowszych filmów zagranicznej produkcji.

Pomoc dla rodzin żołnierzy

BYDGOSZCZ. Celem przyścia z pomocą rodzinom żołnierzy, którym nie przysługuje prawo do zasiłku wojkowego, odbyła się w Urzędzie Wojewódzkim konferencja z udziałem przedstawicieli Wojew. Wydz. O. S., Woj. Wydz. Apr. i Handlu, Państw. Urz. Zatr., PCK Okr. Pom., TPZ i Ligii Kobiet.

oraz instytucje mogące udzielić pomocy.

W związku z tym, zainteresowane rodziny winne zwracać się do referentów wojkowych Zarządów miast wydz. i starostw pow., gdzie otrzymają odpowiednie zaświadczenie, skierowanie, szczegółowe informacje dotyczące sposobu wnoszenia podań o przyznanie zaopatrzenia specjalnego, dla członków rodzin żołnierzy zaginionych, zmarłych i inwalidów. (a)

Z APROWIZACJI

Wydział Apr. i Handlu m. Bydgoszczy podaje do wiadomości, że do dnia 25 bm. można nabyć na kartę dodatkową „D” (mleczną) odc. 61 z mies. stycznia 46 r. 750 g mleka w proszku, pozostałego z przydziału świątecznego w nast. filiach Bydgoskiej Spółdzielni Spożywców: filia nr 1 ul. Dworcowa 23, nr 2 Stary Rynek 25, nr 20 ul. Śniadeckich 51, nr 26 Plac Poznański 10, nr 27 ul. Sienkiewicza 5, nr 37 Al. 1-go Maja 55.

Poza tym podaje się do wiadomości, iż do dnia 20 stycznia 46 r. należy wykupić na odc. 16 z kart żywno-kat. I prac. z mies. grudnia 45 r. należną ilość masła. Kupcy wyliczą się z rozdziału tego masła do dnia 23. 1. br. w Oddziale Kontroli Rozliczeń pokój nr 7.

Z notatnika reportera

Systematyczna kradzież cukierków w Zakł. Wyt. „Społem” zwróciła uwagę władz nadzorczych, w wyniku której przeprowadzono rewizję przez organa M. O. i wykryto sprawczynek kradzieży, pracowniczkę fabryki M. Marię. Znaleziono 4 kg cukierków doprowadziły amatorkę słodyczy na lawę oskarżonych w Sądzie Grodzkim, który, biorąc pod uwagę poprze-

dnia niekaralność i przyznanie się oskarżonej do winy, skazał ją na 3 mies. aresztu z zawieszeniem. (re).

9 miesięcy więzienia za paserstwo i opór władzy. Komisarjat Milicji Dworcowej zatrzymał w listopadzie ub. r. podejrzanego Cieślaka Władysława, wiozącego olbrzymiej wielkości motor elektryczny. Wobec mętnych wyjaśnień podejrzanego dowód rzeczowy zakwestionowano do dyspozycji władz sądowych, co jednak nie podobało się Cieślakowi, który stawiał opór, awanturował się i wreszcie sprowadził żołnierza z automatem dla odbioru „swojej własności”. Awanturników aresztowano, a Sąd Grodzki, wobec przyznania się oskarżonego do kupna motoru pochodzącego z kradzieży i stawianego władzom oporu, skazał niedoszłego inżyniera na łączną karę 9 m. więzienia i karę warunkowo zawieszoną na 3 lata. (re)

Wisielec w celi więziennej. Osadzony w więzieniu za napady rabunkowe dokonywane na samotne kobiety niej. Zdzisław Napierała (Fordońska 109) w obawie przed sprawiedliwością sądu wymierzył ją sobie sam, wieszając się w celi aresztanckiej. (ke)

Kotara w płomieniach. W mieszkaniu przy ul. Bielickiej 10 płomienie strawiły część urządzenia mieszkani-

wego, które zajęło się od płonącej kotary. Dzięki szybkiej interwencji straży pożarnej — straty nieznaczne.

Młodzież bydgoska organizuje się

W sali OKZZ odbyło się pierwsze organizacyjno-informacyjne zebranie Związków Młodzieżowych, w celu bliższego wzajemnego poznania się. Zgromadzonych powitał prezydent Twardzicki po czym orkiestra MO odegrała hymn państwowy. Z kolei wygłoszono szereg referatów: referat polityczno-gospodarczy prof. Jurasek, referat ZWM Boberski, OM TUR Banaszek, M. Dem. Orkiszewski i ZHP hm. Eug. Szulc. Zebranie transmitowane przez PR zakończyło się gremialnym odśpiewaniem Roty. (ZZ)

Wygrany zakład

We wtorek, 15 bm w programie Rozgłośni Pomorskiej P. R. od 20.15 do 20.45 będzie nadana audycja słuchowiskowa pt.: „Wygrany zakład”.

W audycji tej wystąpią m. in. spekerzy naszej rozgłośni, których udział objęty jest akcją słuchowiska. Głównymi osobami „Wygranego zakładu” będą Stanisław i Wanda — tym oczywiście, że jedna z tych osób zakład wygra, a druga przegra.

Co będzie stanowiło wygraną — dowiedzą się nasi radiosłuchacze we wtorek 15 bm o godz. 20.15. Autorem słuchowiska jest Jan Wojakiewicz. Ryzyserem Zdzisław Kunstman.

Abonujcie Ilustrowany Kurier Polski

wylewu uczu (np. w scenach zagnania się Moniki i Anny) i ton bardziej zbliżony do zwykłej konwersacji. Janina Niczewska w roli Anny dała postać przekonywującą do głębi. Zwłaszcza przejście od postawy chłodnej, oschłej mentorki do tonu patosu, poza którym wyczuwa się tragedię złamanego serca, miało w sobie coś wielkiego i porywającego. Janina Bąkowska miejscami nieco przerysowała dramatyczne akcenty w roli Moniki, niemniej gra jej do brze odtwarzała kobietę, szamocącą się w sildach przemożnego instynktu. Antonina Barczewska dała wyraziście obrysowany typ w roli Antosi. I tu wolałbym pewne stonowanie, choćby kosztem efektów komicznych.

Premierę poprzedziła krótka uroczystość ku czci mistrza Solskiego. Imieniem zespołu wygłosiła na pięknie udekorowanej scenie treściwe przemówienie Modrzewska. Nawiasem mówiąc mogłoby jej przemówienie nie być wzorem zwięzłości i rzeczowości dla różnych organizatorów akademii.

Dr Jan Piechocki

Z ŻYCIA ORGANIZACJI BYDGOSKICH

TS „Gwiazda” dn. 19 bm. o godz. 17.30 w Domu Drukarza, Dolina 3, odbędzie się Walne Zebranie. Przybycie obowiązkowe.

PRACOWNICY MIN. PRZEM.
CENTR. PROD. NAFT.
PRZY STOLE GWIAZDKOWYM

Staraniem miejscowego Zw. Zaw. Prac. Przem. Naft. urządzono obchód gwiazdkowy dla pracowników tut. Oddziału. Celem Zarządu ZZ było obdarowanie choćby w najskromniejszej postaci działawy robotniczej, której ojcowie dali tak znaczny wkład w walce i ugruntowaniu Niepodległości.

Zebranych powitał kier. Oddz. p. J. Kędziński, nawiązując do minionych lat okupacji i ucisku butnego wroga, który deptał najświętsze uczucia Polaka.

Przy dzieleniu się opłatkiem składali sobie wszyscy życzenia i przy jarzającej się choince odśpiewano ze wzruszeniem „Bóg się rodzi” i inne koledy.

Punktem kulminacyjnym obchodu było przybycie św. Mikołaja, który w serdecznych słowach zwrócił się do zebranych, a w szczególności do dzieci, po czym z suto zaopatrzonych worków rozdawał wszystkim dzieciom torebki ze słodyczami i jabłkami, a oprócz tego starsza dziatwa obdarowana została przyborami szkolnymi, najmłodsze pociechy otrzymały zabawki.

Po obdarowaniu dzieci przemówił do zebranych p. Cz. Zamiara.

Roześmiane i uszczęśliwione twarzyczki naszej kochanej dziatwy — były największą podzięką i nagrodą dla inicjatorów i organizatorów tego obchodu.

W sprawie koncesji na wyszynk wódek

Związek Inwalidów Wojennych RP jest wyłącznie upoważniony do otrzymywania koncesji na sprzedaż napojów alkoholowych w naczyniach otwartych (wyszynk). Zarząd Główny Związku Inwalidów Wojennych RP przystąpił już do zawierania z właścicielami zakładów gastron. umów na prowadzenie przez nich wódek na podst. koncesji Zw. Inw. Woj. RP. Zainteresowani właściciele zakł. gastr. na terenie Woj. Pom. mogą zgłaszać się w tych sprawach do Okr. Zarz. Zw. Inw. Woj. RP. w Bydgoszczy (Markwarta 2a). W pierwszym rzędzie proszeni są o zgłaszanie właściciele restauracji, będący członkami Zw. Inw.

Doszło do wiadomości Związku, że nieupoważnione osoby zwracają się do właścicieli restauracji proponując warunki zawarcia umowy na poddzierżawienie koncesji na wyszynk wódek.

Wobec powyższego zarząd zwraca zainteresowanym uwagę, że do zawierania umów na wyszynk wódek na Okr. Pom. upoważniony jest jedynie Zarz. Okr. Zw. Inw. R. P. Bydgoszcz, w osobach przewodn. p. St. Krzemieńskiego i sekr. p. Motylewskiego.

Pożar w ruinie. W wypalonym doszczętnie domu na narożniku ulic Dworcowej i Marcinkowskiego wybuchł niegroźny pożar. W piwnicy z niewiadomych przyczyn zapaliły się nagromadzone tam szmaty i śmieci. Straż pożarna ogień stłumiła. (ke)

Ma radiowej fali

ROZGŁOSNIA POMORSKA

Niedziela 20 stycznia 1946 r.

12.00 Transm. z Warsz. 15.00 Konc. kap. lud. pod dyr. Fr. Małego. 15.30 Kwadr. lit w opr. prof. K. Górskiego. 15.45 Przegl. prasy. 15.50 Wiadomości miejscowe. 16.00 Koncert muzyki polskiej w wyk. repr. zesp. RDK pod dyr. J. Donaldskiego. 16.20 „Pokrzywy nad Brdą”. 16.35 Konc. muz. polsk. w wyk. ork. RDK. 17.00 Transm. z Warsz. 19.00 Rec. skrzypc. prof. Zdz. Jahnkego. 19.25 Transm. z Warsz. 21.00 Konc. zycz. 21.45 Kwadr. speakera. 22.00 Muz. tan. 22.15 Piosenki w wyk. R. Szerisa. 22.30 Muz. tan. 22.45 Wiad. sport. 22.50 Kron. tygodn. 23.00 Progr. zak. aud.

Rejestracja wkładów przedwojennych!

Klientów naszych wzywamy do zgłoszenia w celach rejestracyjnych swych pretensji do naszej instytucji z tytułu wkładów i sald kredytowych na rachunkach bieżących sprzed 1 września 1938 r. w terminie do końca lutego 1946 r. Przy wkładach na okaziciela należy przedłożyć książeczkę.

Osobno prosimy zgłosić wpłaty na konta wkładowe, przyjęte przez okupanta pod firmą Komunalnego Banku Kredytowego po 15. 9. 1939 r.

KOMUNALNY BANK KREDYTOWY — POZNAŃ
ul. 27 Grudnia 8 901r

Bydgoska Hurtownia Włókiennicza

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 1072
BYDGOSZCZ, ul. Długa 36 — Telefon 31-48

Poleca dla kupców miejscowych i zamiejscowych w dużym wyborze

Manufakturę-Galanterię

Państwowy Zarząd Wodny w Koninie
poszukuje:

- sekretarza administracyjnego,
- technika nurtowo-mechanicznego,
- technika bud. wodnego,
- kreślarza,
- bagernis rza,
- kasjera.

Zgłoszenia należy składać w P. Z. W. w Koninie.

Z powodu ograniczonych możliwości mieszkaniowych pierwszeństwo mają samotni. 902

Najkorzystniejsze źródło zakupu

dla P. T. Kupców wielkiego Pomorza jest

WIELKOPOLSKA HURTOWNIA TOWARÓW KRÓTKICH I GALANTERII Sp. z o.o.

Bydgoszcz, ul. Długa 57 1048

UWAGA! KUPCY!

Polecamy po cenach najniższych wszelkiego rodzaju czapki

WYTWÓRNIA CZAPEK WOJSKOWYCH I CYWILNYCH

Łódź, ul. Zawadzka nr 1 — Prowincja za zaliczeniem. 82

Zakład pogrzebowy

Z. DREWKA — Bydgoszcz, Wełniany Rynek 9, tel. 32-71
178) poleca trumny wszelkiego rodzaju
Przewozy zwiok miejscowe i zamiejscowe specjalnym autokarawanem

„AUTO” UL. STALINA NR 791

W SOPOCIE: AKCESORIA SAMOCHODOWE I CZĘŚCI

16-02 to 11r tel.
SPÓŁDZIELNI PRACY
MALARZY I LAKIERNIKÓW
w Bydgoszczy, Al. 1 Maja nr 3

Polecamy w wielkim wyborze
naczynia kuchenne emalowane — porcelane — szkło
IGNACY DENDERSKI i S-ka
BYDGOSZCZ, ULICA DWORCOWA 73
w pobliżu Głównego Dworca (1030)

„POGOŃ” Przedsiębiorstwo Ochrony Mienia

spółdzielnia z odp. udz. 1082
w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 51/II, tel. 33-16

ROK ZAŁ. 1935

Filia: Grudziądz, ul. Klasztorna 6

Przedsiębiorstwo koncesjonowane

Przyjmujemy do strzeżenia:
fabryki, składnice, place
budowlane, warsztaty,
sklepy, biura, mieszkania itp.

AUTO-WOSZ

Akcesoria samochodowe i motocyklowe
Bydgoszcz, Jagiell 59, telef. 34-78
Gdynia, Abrahama 41

ORTOPEDIA

1047 W. KICIŃSKI

wykonuje protezy rąk i nóg
gorsety, pasy ortopedyczne itd.
Bydgoszcz, ul. Śniadeckich nr 29

Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Chrzanowie

ma do zbycia

parowozy wąskotorowe

2 wzgl. 3-osiowe na tor
600—785, o mocy 70 Km.
z dostawą krótkoterminową.

Zgłoszenia Fablock, Chrzanów
wojew. Krakowskie. (900r)

POLECAMY

artykuły liturgiczne jak
ornaty sztandary
i paramenty kościelne

E. F. Lewandowski i S-ka

Bydgoszcz, Plac Teatralny 6
pod arkadami 1088

Państwowe Przedsiębiorstwo Przemysłowe Zatrudni

w Centrali względnie wojewódzkich lub
powiatowych placówkach kilku KSIĘGO-
WYCH-BILANSISTÓW względnie księ-
gowych, INSPEKTORA-TAKSATORA
w dziale ubezpieczeń ogólnych oraz
REFERENTA finansowego i budżetowego
Oferty z załączeniem życiorysów nadsyłać
do Biura Ogłoszeń i Reklam PAP
Łódź, Piotrkowska 133 sub „Przedsiębiorstwo Przemysł.”

Kacze, Karbidówki

Palniki do karbidówek (wleczne)
Miarki 1, 1/2 i 1/4 l
Blachy do ciasta — POLECA
Fr. KACZMAREK
Skład sprzętów kuch. i tow. żelaznych
Bydgoszcz, Długa 64 960r

Podpałka

„Polfix”
roznieca ogień
skutecznie i tanio
Do nabycia w składach (1083)
„Polfix”-Poznań
Pl. Stawny nr 8

JULIAN GRZYCEWICZ

„DOM FILATELISTY”
kupno, sprzedaż, zamiana, komis
znaczków pocztowych do kolekcji
ŁÓDŹ, ulica Nawrot nr 38 843r

„Euma”

FABRYKA „O-D-Ł-Y”
EKSTRAKTU DROŻDZOWEGO
dawn. „Crepla”. Szczecin, Kolumba 60

Ekstrakt Drożdżowy „EUMA”
o zawartość białka witaminy B
nadaje p. kantny mak każde
potrawie pobudza apetyt
Wszędzie do nabycia.

Przedstawiciel na Pomorze i Poznańskie
J. Włodarek, Bydgoszcz, ul. Stenkiwiczowa 1/4

„Wielkopolanka”

Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 2.
Kawiarnia i Śniadalnica

Lokal artystycznie odnowiony
ogrzany uprzejma obsługa

Codziennie Koncert i Dancing
od godz. 17.30 (386)

Pierwszorzędna kuchnia warszawska
Gorące zimne zakąsk

Fabryka Cukrów

R. SREDNICKI
ŁÓDŹ

Piotrkowska 218
Prowincja za zaliczeniem

Podpałka „POL-FIX”

rozpala węgiel, brykiety itp.
skutecznie — tanio!!!
„POL-FIX” Poznań, Pl. Stawny 8
Przedstawiciele w większych
miastach pożądan.

HANDLOWE

Kupię kompletne urządzenie ole-
jarni lub poszczególne części. Zgło-
szenia: Bydg., Matejki 7/5. (1045)

Maszyny do szycia sprzedaje —
kupi S. Kład Maszyn, Bydgoszcz,
Pomorska 21 (wejście z ul. Śniadec-
kich). (1007)

KUPIĘ komplet skryptów gimn
korespondencyjnego lub 3 i 4 kl.
Oferty pod „Skrypty”. (899r)

HURTOWNIA galanterii Feliks
Aszyk — Łódź, Nowomiejska 5, tel.
156-15 poleca swoje towary po ce-
nach niższych. (891r)

Uwaga, prowincja! Maszyny biu-
rowe nawet zniszczone i połamane
zakupi Zakład Reperacyjny Janusz
Skarbnikiewicz — Bydgoszcz, Po-
morska 53, tel. 30-15; przy ilościach
ponad 5 sztuk zwracamy koszt
przesyłki bądź też podróży. (1085)

Potrzebne: acetylenowe aparaty,
kafary. Pięciotonowe: windy, lewa-
ry, wielokrążki. Potrzebni spawa-
cze. Zgłoszenia: S. P. B. — Bydg.,
Al. Mickiewicza 5/3. (1076)

KUPIJĘ STALE

Aparaty fotograficzne, papiery, fil-
my, klisze, chemikalia w każdej
ilości. Płacę ceny dobre! — Skład
przyborów fotograficznych B. Gó-
ski, Bydgoszcz, ul. Poznańska 4.
Kupno (1075) Sprzedaż

Maszynę do robienia lodu i lo-
dówkę z puszkami kupię. — Byd-
goszcz, ul. Teofila Magdzińskiego 9
Paszeciarnia. (1036)

OPAKOWANIA blaszane gotowe
i na zamówienie, tarki kuchenne —
hurtowo. Przedstawicielstwo Wro-
cławskiej Fabryki — Łódź, Piłsud-
skiego 65, m 19. (879r)

GALANTERIA, kosmetyka, arty-
kuły gospodarstwa domowego. Cen-
trala Zakupów dla Prowincji, Łódź,
Piotrkowska 46. Dostawcy prosze-
ni o zgłaszanie się. (880r)

„Rybak” — sieci, sznury, haczy-
ki, bawełna rybacka, buty gumowe,
barometry, lornetki. Gdynia, Świę-
tojańska 47. (884r)

Warszawska pracownia pasów,
biustonoszy, plisowanie spodniczek.
Hafty, aplikacje na sukniach. Byd-
goszcz, Pomorska 56, sklep. (1087)

Kupię 2 łóżeczka dziecięce białe,
metalowe z siatką, 1 pokój jadalny,
tapczan i pokój męski w dobrym
stanie. Adres wskaże IKP — Byd-
goszcz. (1089)

Sprzedam plac pod budowę oraz
drugi z budynkami. Oferty IKP —
Bydgoszcz pod „Stoneczny”. (1016)

Śrutownik na walec lub młynek,
poszukiwany. Wiadomość: Sopot,
Stalina 662. (910r)

Sklep z urządzeniem i mieszka-
niem w Gdyni wydzierżawię kup-
cowi—firmie. Starowiejska 7, m 12.
(906r)

Karbid, środki do prania — świe-
ce — kleje „Strem”, artykuły per-
fumeryjne — poleca hurtowo „Ma-
riot” — Gdynia, Świętojańska 132,
telef. 274-25. (908r)

Plac — centrum Gdyni sprzedam
—wydzierżawię Gdynia, Starowiej-
ska 7, „Własny Domek”. (905r)

Samochód „Tempo” trzykołowy,
półciężarowy, kryty, na chodzie —
sprzeda — Bydgoska Spółdzielnia
Spożywców Al. 1 Maja 9. (904r)

Piec żelazny, trwało palny sprze-
dam — Bydg., Zduny 8/3. (1098)

Poszukujemy stalego dostawcy
mleka i masła deserowego — Byd-
goszcz, Sobieskiego 6, tel. 12-97. (1067)

Celofan, staniol, papier do cu-
kierków, esencje, mleko w proszku
i inne surowce kupuje: Pomorska
Fabryka Czekolady i Cukrów —
Bydg., Sobieskiego 6, tel. 12-97 (1066)

Filatelistom cenniki wysła Wit-
kowski, Poznań, św. Marcin 18. (863r)

Igły patefonowe, sprężyny, łyżwy
hurtowo poleca „CYKLOSPORT” —
Łódź, Piotrkowska 15. (840r)

Radio, Foto- aparaty, Patefony,
płyty oraz wszelkie pokrewne ma-
teriały kupuje—sprzedaje: Bydg.,
Aleje 1 Maja 3. (977)

Kalosze, śniegowce, buty robocze
oraz wszelkie wyroby gumowe po-
leca GETEZET, Hurtownia Chemi-
czna nr 31 w Poznaniu, Plac Wiel-
kopolski 5, tel. 18-18. (862r)

Kupuję kapustę kwaszoną — pla-
cę najwyższe ceny. Owocarnia —
Bydgoszcz, Podwale 11, Sabina So-
gusz. (951)

Belka Feliks, sprzedaż galanterii
i manufaktury, Łódź, Legio-
nów 25 a, tel. 111-68 i 161-44 poleca
swetry, reformy, damskie koszule,
męskie, oraz materiały na piżamy
i materace. Prowincja za zalicze-
niem pocztowym. (775r)

Wyroby „Enola”, dra Lustra, Ko-
rona, wsuwki do włosów, żyłetki,
świece, kwas solny, karbid i inne
poleca Perfumeria „Mariot”, Gdy-
nia, Świętojańska 132, tel. 274-25.
(818r)

Futra damskie, męskie, lisy,
skórki różne: wyprawione i nie-
wyprawione, materiały włókiennic-
zne, galanterię skórzaną kupu-
jemy — sprzedajemy, Gdynia,
Świętojańska 36 (801r)

Kupię parawan, biały stół lek-
arski, półki szklane — Bydgoszcz,
Al. 1 Maja 34/4, Kunicka. (1065)

Znaczkę pocztową najkorzystniej
kupuje—sprzedaje „Rybak”, Gdy-
nia, Świętojańska 47. (885r)

F-ma „Alwir”, Gdynia, Święto-
jańska 75, kupuje — sprzedaje fu-
tra, skórki gatunkowe oraz mate-
riały bielskie, tel. 272-70. (886r)

SMAR do pasów i nart oraz
wszelkie chemikalia techniczne —
poleca hurtowo i detalicznie: firma
„Technochemia”, Łódź, Narutowi-
cza 16, tel. 132-50. (878r)

Przeciagarkę drutową oraz kom-
plet oczek do 2 mm średnicy kupię.
Łódź, ul. Gdańska 72, m 5, inż Aw-
ryn. (841r)

Gorczycę każdą ilość kupujemy:
A. Piliński, Fabryka Musztardy —
Bydgoszcz, Długa 2, tel. 13-21. (1055)

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

Za niedostarczenie...
Za dostarczenie...
Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada.

ODDZIAŁY

WARSZAWA, Żulińskiego 3; ŁÓDŹ, Piotrkowska 66, — tel. 153-44; POZNAŃ, Działuńskich 8 —
41-57; GDYNIA-GDAŃSK w Gdyni, Abrahama 49 — tel. 270-82; KRAKÓW, Sławkowska 14;
KATOWICE, Dworcowa 9 — tel. 336-61; SZCZECIN, Pionierów 16 — tel. 84-84; BYDGOSZCZ,
Jagiellońska 24 (Pod Arkadami) — tel. 24-29. Pododdziały w większych miastach Polski.

OGŁOSZENIA Drobne po 5 zł za słowo. Poszukiwanie rodzin
i pracy po 3 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów.
Ogłoszenia milimetrowe: Przed tekstem 30 zł, w tekście 25 zł,
za tekstem 10 zł, nekrologi 7 zł. Przetargi i ogłoszenia urzę-
dowe 8 zł. Tabelaryczne i bilanse 15 zł za 1 mm.
Niedziela i święta 50%, drożej.